

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการการการนิเทศของครูผู้ศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 2 โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กับครูผู้ศึกษาที่เป็นประชากรของการวิจัยครั้งนี้จำนวน 96 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 96 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยคิดเป็นค่าร้อยละ ค่ามัธยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแตกต่างของมัธยเลขคณิตโดยทดสอบค่าที

สรุปผลการวิจัย

1. ครูผู้ศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 25-30 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเอกพลศึกษา มีภูมิลำเนาเดิมอยู่ในภาคใต้ และสามารถใช้ภาษาท้องถิ่นในการสนทนาได้ ครูผู้ศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสุขศึกษาไม่เกิน 5 ปี และไม่เคยได้รับการอบรมเพิ่มเติมทางสุขศึกษาเลย ครูส่วนใหญ่สอนวิชาสุขศึกษาเฉพาะชั้นมัธยมต้น มีจำนวนคาบที่สอนสุขศึกษา 6-10 คาบ/สัปดาห์ และจำนวนคาบที่ต้องสอนวิชาอื่นอีก 11-15 คาบ/สัปดาห์ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นวิชาพลศึกษา นอกจากนี้งานหน้าที่พิเศษอื่น ๆ ที่ครูผู้ศึกษารับผิดชอบอยู่ คือ งานฝ่ายปกครองนักเรียน

2. ความต้องการการการนิเทศทางสุขศึกษาของครูผู้ศึกษา พบว่า

2.1 คำนการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความต้องการการการนิเทศมาก ดังนี้

2.1.1 การนิเทศคำนการใช้หลักสูตรและเนื้อหาวิชาสุขศึกษาที่ครูผู้ศึกษามีความต้องการมาก ได้แก่ การใช้คู่มือครูตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาสู่ศึกษาที่สอน การนำหลักสูตรและเนื้อหามาประยุกต์ใช้ให้นักเรียนสนใจเรียน การใช้หลักสูตรให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ความรู้ความเข้าใจในการใช้หลักสูตรวิชาสู่ศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น/สหศักราช 2521 การจัดทำเนื้อหาและกำหนดจุดประสงค์ให้เหมาะสมกับเวลาและสภาพการณ์ การเขียนแผนการสอน และการจัดลำดับเนื้อหาให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ

2.1.2 การนิเทศด้านการสอนที่ครูสู่ศึกษาต้องการมาก ได้แก่ วิธีสอนเพื่อให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสู่สภาพด้านการปฏิบัติ เทคนิคต่าง ๆ ในการสอนวิชาสู่ศึกษาให้หน้าเรียน วิธีสอนเพื่อให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสู่สภาพด้านทัศนคติ การเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับโอกาสและสภาพในแต่ละบทเรียน วิธีสอนเพื่อให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสู่สภาพด้านความรู้ การตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การเตรียมการสอน ความรู้ในวิธีการสอนแบบต่าง ๆ และการให้งานนักเรียน นอกจากนี้ยังต้องการการนิเทศในเรื่องของวิธีการปลูกฝังสุนิสัยให้แก่เด็กนักเรียนด้วย

2.1.3 การนิเทศด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอนที่ครูสู่ศึกษาต้องการมาก ได้แก่ เรื่อง ความรู้เกี่ยวกับแหล่งวิทยาการและวัสดุอุปกรณ์ทางสู่สภาพ การเลือกสื่อหรือวัสดุอุปกรณ์การสอนให้สัมพันธ์กับบทเรียนและประสบการณ์เดิมของนักเรียน การผลิตวัสดุอุปกรณ์ขึ้นใช้เองจากวัสดุในท้องถิ่น วิธีใช้วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ การจัดซื้อ การเก็บรักษา และการซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ และครูยังต้องการให้ผู้นิเทศช่วยจัดหาสื่อและอุปกรณ์การสอนมาแจกให้ทั่วทางโรงเรียน หรือนำตัวอย่างของอุปกรณ์การสอนแบบใหม่ ๆ มาให้ดูด้วย

u 2.1.4 การนิเทศด้านการวัดและประเมินผลที่ครูสู่ศึกษาต้องการมาก ได้แก่ การสร้างข้อสอบที่มีคุณภาพ วิธีวัดทัศนคติและการสร้างข้อสอบ วัดพฤติกรรมสู่สภาพด้านทัศนคติ การเลือกชนิดของข้อสอบ วิธีวัดการปฏิบัติ-ทักษะ และการสร้างข้อสอบวัดพฤติกรรมสู่สภาพด้านการปฏิบัติ-ทักษะ วิธีวัดความรู้และการสร้างข้อสอบ วัดพฤติกรรมสู่สภาพด้านความรู้ การวิเคราะห์ข้อสอบและการปรับปรุงข้อสอบ การทำคลังข้อสอบวิชาสู่ศึกษา การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และการบันทึกการประเมินผล การเรียน นอกจากนี้ครูสู่ศึกษายังต้องการให้ผู้นิเทศช่วยครูจัดหาหรือกำหนดมาตรฐานของข้อสอบที่ใช้วัดผลให้เหมือนกันทั้งเขตการศึกษาด้วย

2.2 คำนึงการจับบริการสุขภาพที่ครูสุขภาพต้องการให้มีการนิเทศมาก
 ใ้แก่ การช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพ การวางแผนงานบริการสุขภาพในโรงเรียน
 การส่งเสริมโภชนาการที่ถูกต้องในโรงเรียน ความรู้และทักษะในการปฐมพยาบาล การ-
 และแนวทางสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อในโรงเรียน การประสานงานกับ
 ผู้ปกครองและชุมชนเพื่อพัฒนาสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน การจัดและปฏิบัติ
 งานในห้องพยาบาล การติดต่อขอใช้บริการจากหน่วยงานอื่น วิธีทดสอบสายตา การไค-
 ยิน และการวัดการเจริญเติบโต การจัดส่งนักเรียนที่ป่วยมากไปยังแพทย์ การจัดทำ
 และใช้บัตรบันทึกสุขภาพของนักเรียน การติดตามผลการรักษานักเรียนที่เจ็บป่วย และการ
 จัดทำสถิติเกี่ยวกับสุขภาพภายในโรงเรียน นอกจากนี้ครูสุขภาพยังต้องการให้ผู้นิเทศทาง
 สุขศึกษาช่วยเป็นผู้ติดต่อเชิญแพทย์มาทำการตรวจสุขภาพนักเรียนในโรงเรียนให้ด้วย

2.3 คำนึงการจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องเหมาะสมในโรงเรียน ที่ครูสุขภาพ
 ต้องการให้มีการนิเทศมาก ใ้แก่ เรื่องของการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เอื้อ-
 อำนวยต่อการปลูกสร้างสุขนิสัยที่ดี การจัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ การ
 ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ การจัดมุมสร้าง
 เสริมสุขภาพจิตและสุนทรียภาพในโรงเรียน การจัดโครงการรักษาความสะอาดในโรง-
 เรียน การกำจัดขยะมูลฝอย ขจัดเห็บรำคาญ การป้องกัน กำจัดสัตว์และแมลงนำโรค
 และวิธีใช้อุปกรณ์ดับเพลิง

2.4 คำนึงการปฏิบัติงานทั่วไปที่เกี่ยวกับโครงการสุขภาพในโรงเรียน
 ครูสุขภาพต้องการให้มีการนิเทศมาก ใ้แก่ ต้องการการนิเทศเกี่ยวกับวิธีดำเนินงาน
 โครงการสุขภาพในโรงเรียน วิธีสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน
 การจัดโครงการอาสาสมัครสาธารณสุขในโรงเรียน การวางแผนโครงการสุขภาพใน
 โรงเรียน การประเมินผลโครงการสุขภาพในโรงเรียน เทคนิคและวิธีการประสาน
 ประโยชน์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และต้องการให้นิเทศเกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการ-
 สุขภาพในโรงเรียนด้วย

3. ความต้องการด้านรูปแบบการจกนิเทศและคุณสมบัติของผู้ให้การนิเทศที่ครู
 สุขศึกษาต้องการพบว่า

3.1 เรื่องรูปแบบของการจัดการนิเทศทางสุศึกษาที่ครูสุศึกษาต้องการให้จึกมาก ใ้แก่ การจึกแบบประชุมสัมมนา จึกอบรม แบบช่วยกันวางแผน และ ปรกึษทำงานร่วมกัน แบบสาชิต แบบเยี่ยมเยียนโดยผู้นิเทศมาเอง แบบไร่ป้ายนิเทศ แบบปรกึษารายบุคคล แบบปรกึษากลุ่มย่อย และแบบเยี่ยมเยียนโดยครูเป็นฝ่ายขอใ้มา นิเทศ

3.2 เรื่องบุคลากรที่ใ้การนิเทศทางสุศึกษา ครูสุศึกษาต้องการใ้ มานิเทศมาก ใ้แก่ เจ้าหน้าื่อนามัยกระทรวงสาชารณสุ นักรวิชาการศึกษา ศึกษาานิเทศ์จากกรมพลศึกษา วิทยากรจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศ ศึกษาานิเทศ์ จากกรมสามัญศึกษา และต้องการการนิเทศจากครูผู้ร่วมงานในหมวดวิชาพลาานามัย

3.3 คุณสมบัติของผูใ้การนิเทศที่ครูสุศึกษาต้องการใ้มีมากที่สุด คือ ต้องเป็นผู้ที่เข้าใจสภาพและปัญหาของโรงเรียนที่ไปนิเทศใ้ดี และเป็นผูที่มีสุชปรกึษที่ใ้ดี มีสุชภาพดี นอกนั้นเป็นคุณสมบัติรองลงมาที่ครูสุศึกษาต้องการใ้มีมากในตัวผูใ้การนิเทศ ทางสุศึกษา คือ ต้องรู้และเข้าใจหลักการนิเทศทางสุศึกษา เข้าใจในบทบาทหน้าที่ พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบสูง มีความรู้และประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษา มีวุฒิโดย- ครงทางสุศึกษา มีทักษะในการนิเทศอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และต้องมีประสบการณ์ใน การสอนสุศึกษาระดับมัธยมศึกษามากกว่า 5 ปี ปรกึษทำงานโดยบิคหลักธรรมในการนิเทศ อย่างครบถ้วน มีคุณวุฒิ วัยวุฒิสูงกว่าครูผู้รับการนิเทศ และควรเป็นผู้มีภูมิสาเนาอยู่ใน ภาคใ้ใ้ด้วย

4. เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการการนิเทศทางสุศึกษาระหว่างครูผู้มีประสบ- การณ์การสอนวิชาสุศึกษามากกว่า 5 ปี กับครูผู้มีประสบการณ์การสอนวิชาสุศึกษาไม่ เกิน 5 ปี พบว่า มีความต้องการการการนิเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสาคัญที่ระดับ .01 ใน ค้านการจึกบริการสุสุขภาพ ค้านการจึกสิ่งแวกล้อมที่ถูกรูสุลักษณะในโรงเรียน ค้านการ ปรกึษทำงานทั่วไปที่เกี่ยวกับโครงการสุสุขภาพในโรงเรียน และสถานภาพของผูใ้การนิเทศ ทางสุศึกษาที่เป็นหัวหน้าหมวดพลาานามัย สาหรับค้านที่มีความต้องการการการนิเทศไม่แตกต่าง กันที่ระดับความมีนัยสาคัญ .01 ใ้แก่ ค้านการเรียนการสอนวิชาสุศึกษา รูปแบบของ การจึกการนิเทศทางสุศึกษา คุณสมบัติของผูใ้การนิเทศทางสุสุขภาพ และสถานภาพของ ผูใ้การนิเทศทางสุศึกษาที่ไมไรหัวหน้าหมวดพลาานามัย

5. ในสภาพปัจจุบัน ครูผู้ศึกษาโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา 2 ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการนิเทศทางสุศึกษาเลย มีบางส่วนที่ได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ประจำเขตการศึกษา 2 โดยเป็นการนิเทศแบบเยี่ยมเยียนที่ผู้ให้การนิเทศมาเอง ซึ่งก็พบว่า ครูผู้ศึกษาที่ได้รับการนิเทศยังต้องการให้ปรับปรุงในบางเรื่อง อาทิ ต้องการให้ศึกษานิเทศก์มานิเทศอย่างสม่ำเสมอ และมีการติดตามผลการนิเทศ ศึกษานิเทศก์ควรได้ศึกษาปัญหาของครูก่อนจะแนะนำวิธีแก้ไข ควรให้เวลากับการนิเทศให้มากกว่าที่เป็นอยู่ อีกทั้งควรนำอุปกรณ์การสอนใหม่ ๆ มาแนะนำหรือมาแจกให้แก่ทางโรงเรียนบ้าง ดังนี้ เป็นต้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยพบว่า ครูผู้ศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา 2 ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 25-30 ปี มีภูมิลำเนาอยู่ในภาคใต้ และใ้ไรภาษาท้องถิ่นได้ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเอกพลศึกษา มีจำนวนคาบที่สอนวิชาสุศึกษา 6-10 คาบ/สัปดาห์ และสอนวิชาพลศึกษาหรืออาจเป็นวิชาอื่น ๆ อีก 11-15 คาบ/สัปดาห์ ขณะเดียวกัน ส่วนใหญ่ก็ยังรับนิคชองงานฝ่ายปกครองนักเรียนด้วย นอกจากนี้ครูผู้ศึกษาส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสุศึกษาไม่เกิน 5 ปี และยังไม่เคยได้รับการอบรมเพิ่มเติมทางสุศึกษา ซึ่งผลการวิจัยแสดงว่า ครูผู้ศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตการศึกษา 2 ส่วนใหญ่ คือ ครูพลศึกษาที่ได้ศึกษาและได้รับการฝึกฝนมาเพื่อทำหน้าที่สอนวิชาพลศึกษา แต่อาจเป็นเพราะปัญหาการขาดครูสุศึกษา จึงทำให้ครูพลศึกษาต้องทำหน้าที่สอนทั้งวิชาพลศึกษาและวิชาสุศึกษาควบคู่กันไป การสอนวิชาสุศึกษาโดยครูที่ไม่มีวุฒิโดยตรงทางสุศึกษานั้นอาจทำให้เกิดปัญหาได้มาก เนื่องจากวิชาสุศึกษามีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจากวิชาอื่น ๆ ทั้งในด้านเนื้อหาและวิธีสอนโดยมุ่งเน้นที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุผลตรงตามความมุ่งหมายของวิชาสุศึกษาจึงเป็นสิ่งที่กระทำได้ยาก การจะปรับปรุงส่งเสริมสุขภาพและรักษาสุขภาพของเด็กให้เป็นไปด้วยดีนั้น จำเป็นต้องมีการจัดและดำเนินงานสุศึกษาในโรงเรียนให้ถูกต้องครอบคลุมโครงการสุขภาพในโรงเรียนได้ทั้งการจัดสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะ การจัดบริการสุขภาพ และการจัดการเรียนการสอน

ครูศึกษา ค้วยเหตุนี้ ครูศึกษาโดยตรง หรือครูที่ได้รับการอบรมเพิ่มเติมในวิชาครูศึกษา หรือครูอื่นที่มีคุณสมบัติพิเศษที่เหมาะสมเท่านั้น จึงจะช่วยให้การเรียนการสอนวิชาครูศึกษา ประสบผลสำเร็จได้ง่ายขึ้น และเมื่อผลการวิจัยเป็นคังบทรูปข้างคับ คือ ครูศึกษา ไม่มีวุฒิโดยตรงทางครูศึกษา มีชั่วโมงค่อนข้างมาก มีประสบการณ์การสอนน้อย และยังไม่ได้รับการอบรมทางด้านครูศึกษาเลย ครูศึกษาเหล่านี้ จึงมีความต้องการการนิเทศในเรื่องต่าง ๆ ทางครูศึกษามาก และการเปิดโอกาสให้ครูได้อภิปรายปัญหาในการปฏิบัติงาน ก็จะเป็นการช่วยให้ผู้นิเทศทางครูศึกษาสามารถให้การนิเทศและช่วยเหลือได้อย่างถูกต้อง ตรงจุดหมาย และเป็นการทำงานที่เกิดประโยชน์คัมค่างผู้ให้และผู้รับการนิเทศ

คานการเรียนการสอนวิชาครูศึกษา ครูผู้สอนมีความต้องการการนิเทศมากใน หุกเรื่องที่เป็นองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนวิชาครูศึกษา กล่าวคือ

1. ครูศึกษาต้องการการนิเทศมากในเรื่องความรู้ความเข้าใจ และการนำหลักสูตรวิชาครูศึกษาไปใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการและครูยังต้องการความรู้ความเข้าใจ ในเนื้อหาวิชาครูศึกษาที่ตนสอน การไร้คู่มือครู และการเขียนแผนการสอน ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตรทดลองใน มหุศศักราช 2521 และ 2524 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (2527: 2-3) ซึ่งพบว่า ครูศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาคส่วนกลางมีปัญหาในการนำหลักสูตรวิชาครูศึกษาไปใช้ โดยให้เหตุผลว่า ค่างานหนังสือส่วนใหญ่อัดคั้งกัน เนื้อหาวิชามากและซ้ำซ้อน ไม่สามารถทำให้หนักเรียนเข้าใจและสนใจได้ ครูผู้สอนจึงต้องการให้มีการอบรมเรื่อง หลักสูตรวิชาครูศึกษากับการเรียนการสอนปัจจุบัน และยังต้องการให้ศึกษานิเทศก์จัดทำแผนการสอนวิชาครูศึกษาให้กับครูผู้สอนค้วย จึงขอสรุปได้ว่า หลักสูตรและเนื้อหาวิชาครูศึกษาที่ใช้อยู่ยังเป็น ปัญหาในการสอนวิชาครูศึกษาของครู และครูผู้สอนต้องการให้มีการนิเทศในเรื่องนี้มาก คั้งนั้นการจัดการนิเทศให้กับครูศึกษาจึงควรให้ความสำคัญเรื่องนี้ให้มาก เพราะหลักสูตรคือ หัวใจของการศึกษาเป็นแนวทางในการจัดและค่างานการเรียนการสอนของครู การที่ครูจะใช้หลักสูตรให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงและค้อยึดตามความมุ่งหมาย ครูจำเป็นต้องมีความรู้และเข้าใจในหลักสูตรให้แจ่มแจ้ง ต้องศึกษาให้ละเอียดถี่ถ้วน ตลอดจนทราบ เนื้อหาวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรค้วย

2. ครูผู้ศึกษาค้นคว้าการการนิเทศมากในเรื่องเทคนิค และวิธีสอนให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุภาพทั้งการปฏิบัติ ทักษะ และความรู้ การตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม การเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมและน่าเรียน ตลอดจนการเตรียมการสอนและการไ้ทำงาน ความต้องการการการนิเทศดังกล่าวยอมแสดงให้เห็นว่าครูผู้ศึกษายังขาดความรู้และขาดประสบการณ์ในการใช้เทคนิคและวิธีสอนที่จะช่วยให้นักเรียนสนใจเรียน และสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุภาพไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาสุศึกษาได้ ครูผู้สอนจึงต้องการที่จะได้รับการนิเทศในด้านการสอน เพื่อให้ผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนวิชาสุศึกษาชี้แนะ ช่วยเหลือการสอนวิชาสุศึกษาให้เกิดผลดีมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุภาพได้ทั้งสามค่านนั้น มีขึ้นกับการมีเนื้อหาวิชาที่ตีเพียงอย่างเดียว แต่วิธีสอนก็มีความสำคัญมากต่อ ๆ กับเนื้อหาวิชาที่จะสอนด้วย ครูผู้ศึกษาที่ดีควรต้องมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดีในเรื่องวิธีสอน เพื่อสามารถเลือกใช้วิธีสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาดัง สุชาติ โสมประยูร (2525: 73) กล่าวว่า

การที่จะเป็นครูผู้ศึกษาที่เหมาะสมในโรงเรียนมัธยมนี้มิใช่ของง่าย การสอนสุศึกษาหากมีแต่ความรู้ในเรื่องเนื้อหาวิชาเพียงอย่างเดียวคงไม่ช่วยให้ใคร ๆ เป็นครูผู้ศึกษาที่ดีได้ แต่ถาผู้นั้นรู้จักวิธีสอน และรู้จักเลือกดูยก็จะช่วยทำให้เขาสามารถทำการสอนอย่างใดผล และเป็นครูผู้ศึกษาที่ดี

ดังนั้นหากครูผู้ศึกษาได้รับการนิเทศด้านการสอนตรงตามความต้องการ ก็จะช่วยให้ครูเหล่านั้นประสบผลสำเร็จในการสอนวิชาสุศึกษาได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

3. ครูผู้ศึกษาค้นคว้าการการนิเทศมากในเรื่องเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการและวัสดุอุปกรณ์ทางสุภาพ การผลิต การเลือกใช้ วิธีใช้ ตลอดจนการเก็บรักษาและซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์การสอน ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ครูผู้ศึกษามีความต้องการที่จะใช้สื่อหรือวัสดุอุปกรณ์การสอนในการสอนวิชาสุศึกษา แต่เนื่องจากงบประมาณมีน้อย จึงไม่อาจจัดหาสื่อหรือวัสดุอุปกรณ์การสอนสุศึกษาได้ตามต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ เบญจพร เสรีรุ่ง (2522: 76-82) พบว่าครูผู้ศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานครมีปัญหาอุปกรณ์การสอนในวิชาสุศึกษาไม่เพียงพอ และโรงเรียนที่ขาดงบประมาณด้วย และการวิจัยของ ฉวีวรรณ ไหวทวิษ (2524: 105-110) พบว่า โรงเรียนของโครงการสุศึกษาสายการศึกษาที่มีอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ หนังสือตำราอ่านเพิ่มเติมมีน้อย นอกจากนี้ ผลสรุปของการสัมมนาครูศึกษานามัย

ของหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 2 กรมพลศึกษา (2527: 27) พบว่า ครูผู้ศึกษาต้องการรายชื่อแหล่งค้นคว้าและอุปกรณ์การสอน เอกสารประกอบการเรียนการสอน และต้องการให้กรมพลศึกษาจัดศูนย์บริการวิทยุศึกษาเป็นตอน ๆ ด้วย จึงขอสรุปได้ว่า ครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของสื่อหรือวัสดุอุปกรณ์การสอน แต่ยังไม่สามารถทำการสอนโดยมีวัสดุอุปกรณ์การสอนใช้ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ ครูจึงต้องการที่จะได้รับการนิเทศทางด้านนี้มาก และผู้ให้การนิเทศก็ไม่ควรมองข้ามที่จะให้มีการนิเทศทางด้านนี้ด้วย เพราะในการสอนวิชาสุขศึกษานั้น สื่อหรือวัสดุอุปกรณ์การสอนจะช่วยทำให้เนื้อหาบทเรียนที่เป็นนามธรรมกลายมาเป็นรูปธรรมที่นักเรียนจะเข้าใจง่ายขึ้น และสามารถนำไปใช้ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันได้

4. ครูผู้ศึกษาต้องการการนิเทศมากในเรื่องการสร้างข้อสอบที่มีคุณภาพเพื่อวัดพฤติกรรมการสุภาพทั้งสามด้าน การเลือกชนิดของข้อสอบ การวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบ การจัดทำคลังข้อสอบ การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน และการบันทึกการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับผลสรุปจากการสัมมนาครูพลานามัยของหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 2 (2527: 27) พบว่า ครูผู้ศึกษาต้องการให้มีการจัดทำธนาคารข้อสอบ และมีความเห็นว่าควรจัดให้มีการประเมินผลวิชาสุขศึกษาที่เหมือนกันในกลุ่มโรงเรียน หรือมีการจัดทำมาตรฐานของข้อสอบวิชาสุขศึกษาขึ้นไว้ในกลุ่มโรงเรียน จึงแสดงให้เห็นว่า ครูผู้ศึกษาในเขตการศึกษา 2 ต้องการความช่วยเหลือในเรื่องเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลอยู่มาก การวัดและการประเมินผลในวิชาสุขศึกษาจะบอกให้ทราบถึงความเจริญงอกงามทางการศึกษาของนักเรียนในเรื่องประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับสุขภาพว่าเป็นไปตามจุดประสงค์ที่ครูกำหนดไว้หรือไม่ และการสอนของครูเป็นอย่างไร เมื่อหลักสูตรวิชาสุขศึกษามุ่งเน้นที่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสุภาพทั้งสามด้าน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนก็ต้องกระทำทั้งสามด้าน ซึ่งเป็นเรื่องที่ครูผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ และเข้าใจถึงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี เมื่อผลการวิจัยปรากฏถึงความต้องการการนิเทศทางด้านนี้ การวัดและประเมินผลของครูผู้ศึกษา เช่นนี้ การจัดการนิเทศก็ควรได้จัดเตรียมเพื่อช่วยเหลือครูผู้สอน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการประเมินผลงานและการปฏิบัติงานของครูผู้สอนได้เป็นอย่างดี

จากผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบความต้องการการกรณีในค้ำต่าง ๆ ของการจัดการเรียนการสอนระหว่างครูผู้มีประสบการณ์การสอนวิชาสุขศึกษามากกว่า 5 ปี กับครูผู้มีประสบการณ์การสอนวิชาสุขศึกษาไม่เกิน 5 ปี พบว่า มีความต้องการการกรณีไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาในปัจจุบันนี้ ครูผู้สอนไม่ว่าจะมีประสบการณ์การสอนวิชาสุขศึกษามากหรือน้อย ก็ยังต้องประสบปัญหาในการสอนที่ต้องการการแนะนำช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากลักษณะเนื้อหาของวิชาสุขศึกษามีการเปลี่ยนแปลง (Dynamic) อยู่เสมอ ไม่คงที่ ประกอบกันมีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรวิชาสุขศึกษา และอีกประการหนึ่งครูสุขศึกษาส่วนใหญ่ก็ไม่ใช่ครูที่จบมาทางสุขศึกษาโดยตรง สิ่งเหล่านี้เป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้ครูสุขศึกษาที่มีความต้องการการกรณีทางด้านการเรียนการสอนมาก และไม่แตกต่างกัน แม้ว่าครูผู้สอนจะมีประสบการณ์การสอนวิชาสุขศึกษามากไม่เท่ากันก็ตาม จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการกรณีให้แก่ครูสุขศึกษาคั้งที่ สุชาติ โสมประยูร ให้เหตุผลของความจำเป็นในการจัดการกรณีแก่ครูสุขศึกษาไว้ประเด็นหนึ่งพอสรุปได้ว่า เพราะการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนเป็นก้าวใหม่ในวงการสุขศึกษา วิชาสุขศึกษาเพิ่งได้รับการบรรจุเข้าไว้ในหลักสูตร โดยไม่ได้มีการผลิตครูสุขศึกษาเตรียมไว้ล่วงหน้า รวมทั้งครูสุขศึกษาเก่าที่สอนอยู่ที่อาจขาดความรู้ และทักษะทั้งในค้ำเนื้อหาและวิธีสอนเพราะเรียนมาน้อย หรือครูสุขศึกษาบางท่านอาจไม่เคยเรียนเอก หรือโทสุขศึกษามาก่อน (สุชาติ โสมประยูร 2526: 116) ดังนั้น การกรณีในเรื่องการเรียนการสอนจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้ให้การกรณีควรพิจารณาไว้เป็นประการแรก

ในค้ำการจ้กบริการสุขภาพในโรงเรียน ครูสุขศึกษามีความต้องการการกรณีมากในเรื่องการช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพ การวางแผนงานบริการสุขภาพในโรงเรียน การส่งเสริมโภชนาการที่ถูกค้อง การปฐมพยาบาล และการปฏิบัติงานในต้อพยาบาล การแนะแนวทางสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การประสานงานกับผูู้ปกครองและชุมชนเพื่อค้ค้ำความเป็นอยู่ที่ดีของนักเรียน การค้ค้ำขอใช้บริการจากหน่วยงานอื่น วิธีการทดสอบสายตา การค้ค้ำยีน และการวัดการเจริญเติบโต การส่งนักเรียนที่ป่วยมากไปยังแพทย์ การค้ค้ำตามผลการรักษา การจ้ค้ำทำและใช้บัตร-

บันทึกสุขภาพของนักเรียน และการจัดทำสถิติเกี่ยวกับสุขภาพภายในโรงเรียน ผลการวิจัยแสดงว่าครูผู้ศึกษาต้องการที่จะให้มีการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน แต่อาจขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผน และการดำเนินงาน จึงทำให้ครูผู้ศึกษาต้องการให้มีการนิเทศในค้ำานนี้เพื่อช่วยเหลือครูในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน ซึ่งครูผู้ศึกษาที่ศึกษาเป็นต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบในกิจกรรมเหล่านี้ ในเรื่องนี้ บุชเชอร์ (Bucher 1975: 97) ได้กล่าวไว้พอสรุปได้ว่า ครูผู้ศึกษาที่สมควรจะมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคลากรทางค้ำานการแพทย์และการสาธารณสุขเป็นอย่างดี มีความสามารถและทักษะในการวางแผนและแผนงานทางค้ำานบริการสุขภาพภายในโรงเรียนได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งสามารถช่วยเหลือแนะนำให้นักเรียนแก้ไขปัญหาสุขภาพต่าง ๆ อย่างได้ผล สามารถประสานงานและร่วมมือกับผู้บริหารและชุมชนในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ให้ถูกสุขลักษณะได้ นอกจากนี้ แอนเคอตัน (Anderson 1972: 100) ยังได้กล่าวว่า

การที่ครูผู้ศึกษาจะมีสมรรถนะทางการบริการสุขภาพ ครูจำเป็นต้องเข้าใจถึงลักษณะและการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน และความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรทางการแพทย์ที่ร่วมมือกับจัดบริการสุขภาพให้แก่วัยเด็ก และครูทุกคนจำเป็นต้องมีความสามารถทางค้ำานการปฐมพยาบาลเบื้องต้นอีกด้วย

จากคำกล่าวของบุชเชอร์ และแอนเคอตัน พอสรุปได้ว่า การจะเป็นครูผู้ศึกษาที่ดีนั้น จำเป็นต้องมีสมรรถนะในการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนที่ดีด้วย ดังนั้น ผลการวิจัยครั้งนี้จึงแสดงให้เห็นว่าครูผู้ศึกษาได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน และการนิเทศทางสุขภาพที่สามารถสนองความต้องการการนิเทศของครูในค้ำานการจัดกิจกรรมสุขภาพนี้ก็ช่วยส่งเสริมให้การสอนสุขภาพในโรงเรียนบรรลุเป้าหมายและนักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพได้มากขึ้นด้วย

ในค้ำานการจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียน ครูผู้ศึกษามีความต้องการการนิเทศมากในเรื่องของการจัดและการปรับปรุงสิ่งแวดล้อม บรรยากาศภายในโรงเรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ เพื่อประโยชน์แก่การปลูกสร้างสุขนิสัยที่ดีและสร้างเสริมสุขภาพจิตที่ดีให้แก่ นักเรียน ครูต้องการการนิเทศในการจัดโครงการรักษาความสะอาด การป้องกันกำจัดสัตว์แมลงนำโรค การกำจัดขยะมูลฝอย และเหตุรำคาญ

เช่น เชียง ลิ่น กวัน อาซา ตลอดจนวิธีใช้อุปกรณ์ด้วยเสียง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ครูผู้ศึกษามีความสนใจในงานด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมาก และต้องการที่จะปรับปรุง ให้นักเรียนได้มีสิ่งแวดล้อมที่ดี แต่การดำเนินงานด้านนี้จำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจาก หลาย ๆ ฝ่าย และความต้องการการนิเทศทางด้านนี้ของครูผู้ศึกษา ก็คงที่ได้จากการ วิจัย เป็นการแสดงให้เห็นถึงแนวโน้มที่โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจะมีครูผู้ศึกษาที่ดีได้ ดังที่ บุชเชอร์ (Bucher 1975: 97) กล่าวว่า

ครูผู้ศึกษาที่ดีควรจะพยายามหาโอกาสที่จะปรับปรุงสิ่งแวดล้อม และชีวิตความเป็นอยู่ภายในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะอยู่เสมอ มีความสนใจในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมทั้งด้านกายภาพและด้านจิตใจ เพื่อความมุ่งหมายในการสร้างเสริม ความเป็นอยู่ดีและบรรยากาศที่สดชื่นภายในโรงเรียน

ดังนั้น การจักนิเทศด้านการจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องในโรงเรียน ให้แก่ ครูผู้ศึกษา จะเป็นการส่งเสริมให้ครูผู้สอนเหล่านี้ มีโอกาสได้เข้าใจในงานที่ตนควรรับผิดชอบได้มากขึ้น และยังเป็นการสนับสนุนให้เป็นครูผู้ศึกษาที่ดีในอนาคตได้ต่อไปด้วย

ในด้านการปฏิบัติงานทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับโครงการสุขภาพในโรงเรียน ครูผู้ศึกษา มีความต้องการการนิเทศมากในวิธีดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน วิธีสร้าง ความสัมพันธ์และการประสานประโยชน์ระหว่างบ้าน โรงเรียน และชุมชน การจัด โครงการอาสาสมัครสาธารณสุข การวางแผนโครงการสุขภาพในโรงเรียน การ ประเมินผลโครงการสุขภาพในโรงเรียน และการจัดตั้งคณะกรรมการสุขภาพในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉัตร ทวีสุข (2515: 86-93) ที่พบว่าการจัดโครงการ สุขภาพในโรงเรียนนครหลวงกรุงเทพมหานครบุรี ยังขาดการแนะนำจากหน่วยงานในเทศก์ โรงเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอย่างเพียงพอ การช่วยเหลือและความร่วมมือกับผู้ปกครองมีน้อยมาก โรงเรียนส่วนใหญ่ต้องการให้มีการ ประชุมอบรมเรื่องการสอนสุขภาพและการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนมาก จึงพอจะ สรุปได้ว่าโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ต้องการความช่วยเหลือแนะนำในการ จัดและ ดำเนินโครงการสุขภาพในโรงเรียนมาก และโครงการสุขภาพในโรงเรียนก็เป็นโครงการ ทางการศึกษาที่สำคัญยิ่งโครงการหนึ่ง ในบรรดาโครงการทั้งหมดของโรงเรียนที่ จำเป็นต้องจัดให้มีขึ้นโดยอาศัยความร่วมมือของบุคคลหลายฝ่ายภายใต้การรับผิดชอบของ

คณะกรรมการสุขภาพในโรงเรียนที่จัดตั้งขึ้นแตกต่างหากจากกรรมการโครงการอื่น ๆ การที่ครูสุขภาพแสดงถึงความต้องการการนิเทศดังผลการวิจัย อาจแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนยังไม่มี การจัดโครงการสุขภาพขึ้นในโรงเรียนได้อย่างเป็นกิจจะลักษณะ และครูอาจขาดความรู้ในวิธีดำเนินงาน และวางแผนโครงการสุขภาพในโรงเรียน ดังนั้นเพื่อให้ครูสุขภาพสามารถดำเนินงานสุขภาพในโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการนิเทศจึงไม่ควรเน้นหรือให้ความสำคัญเฉพาะทางด้านการเรียนการสอนวิชาสุขภาพเท่านั้น แต่ต้องให้ความสำคัญและส่งเสริมทั้งโครงการสุขภาพในโรงเรียนทุกด้านไปพร้อมกันด้วย

ในการเปรียบเทียบมีชนิดและชนิดของความต้องการการนิเทศของครูผู้มีประสบการณ์การสอนวิชาสุขภาพมากกว่า 5 ปี กับครูผู้มีประสบการณ์การสอนวิชาสุขภาพไม่เกิน 5 ปี ในด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะในโรงเรียน และการปฏิบัติงานทั่วไปที่เกี่ยวกับโครงการสุขภาพในโรงเรียน พบว่ามีความต้องการการนิเทศแตกต่างกันทั้งสามด้าน และเมื่อพิจารณาจากคำรวมเฉลี่ยพอจะสรุปได้ว่า ครูผู้มีประสบการณ์การสอนวิชาสุขภาพมากกว่า 5 ปี มีความต้องการการนิเทศมากกว่าครูผู้มีประสบการณ์การสอนวิชาสุขภาพไม่เกิน 5 ปี ซึ่งแสดงให้เห็นว่าครูผู้มีประสบการณ์ในการสอนวิชาสุขภาพมานาน มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับจัดบริการสุขภาพ และการจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนมาก่อน การคลุกคลีกับงานมานานกว่าจะสามารถมองเห็นสภาพและเข้าใจในปัญหาที่เป็นอุปสรรคของการทำงานได้ชัดเจนกว่า แต่เนื่องด้วยครูส่วนใหญ่ไม่ใช่ครูสุขภาพโดยตรงและไม่ได้รับการนิเทศทางสุขภาพ จึงเป็นเหตุให้ครูผู้มีประสบการณ์มากขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียนและไม่ทราบแนวทางที่ถูกต้องแน่ชัดในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ประกอบกับการที่ครูผู้มีประสบการณ์มากกว่าต้องรับผิดชอบภาระในโรงเรียนมากด้วย ดังนั้น ครูผู้มีประสบการณ์การสอนวิชาสุขภาพมาก จึงมีความต้องการที่จะได้รับการนิเทศในด้านการจัดบริการสุขภาพ การจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ และการปฏิบัติงานทั่วไปที่เกี่ยวกับโครงการสุขภาพในโรงเรียนมากกว่า และในทางตรงกันข้าม ครูผู้มีประสบการณ์การสอนวิชาสุขภาพไม่เกิน 5 ปี ส่วนใหญ่เป็นครูที่เพิ่งสำเร็จการศึกษาและเข้ารับการบรรจุในระยะเวลาที่มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของการจัดบุคลากรทางสุขภาพในสถานศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 (คณะกรรมการสุขภาพ-

สายการศึกษาในคณะกรรมการสุศึกษาแห่งชาติ 2525: 1) ซึ่งระบุว่า

การฝึกสอนและฝึกงานของบุคลากรในสถาบันผลิตครู จะต้องฝึกปฏิบัติทั้ง 3 ด้าน คือ ฝึกสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และวิชาสุศึกษา ฝึกงานด้านบริการสุสภาพภายในสถานศึกษา และฝึกงานด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา เวลาที่ใช้ในการฝึกสอนและฝึกงานควรเป็นไปตามความเหมาะสมและควรใช้เวลาไม่น้อยกว่า 2 เดือน

นอกจากนี้ ยังระบุเกี่ยวกับครูประจำการที่ทำการสอนในสถานศึกษา ด้วยว่า "ครูผู้สอนวิชาสุศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ควรเป็นครูที่มีความรู้ความสามารถในวิชาสุศึกษา และมีวุฒิอย่างต่ำ ป.กศ. สูงทางสุศึกษา และให้รับฝึกอบงานสุศึกษาในโรงเรียน" (คณะกรรมการสุศึกษาสายการศึกษาในคณะกรรมการสุศึกษาแห่งชาติ 2525: 2-3)

ด้วยการกำหนดเกณฑ์เช่นนี้ ครูสุศึกษาในกลุ่มผู้มีประสบการณ์ไม่เกิน 5 ปี จึงมีโอกาที่จะได้รับการฝึกงานด้านการจัดบริการสุสภาพ และการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษามาแล้วเป็นอย่างดี ดังนั้นครูผู้มีประสบการณ์การสอนวิชาสุศึกษาน้อย จึงต้องการการนิเทศในด้านการบริการสุสภาพ การจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุลักษณะและการปฏิบัติงานทั่วไปที่เกี่ยวข้องโครงการสุสภาพในโรงเรียนน้อยกว่าในด้านการเรียนการสอนวิชาสุศึกษา และน้อยกว่าความต้องการการนิเทศของครูผู้มีประสบการณ์การสอนมากกว่าด้วย

ในด้านการจัดการนิเทศทางสุศึกษา พบว่า ครูสุศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้รับการนิเทศจากหน่วยศึกษานิเทศก์ อันอาจเนื่องมาจากงบประมาณ จำนวนศึกษานิเทศก์มีน้อย ไม่เพียงพอแก่ครูสุศึกษา อีกทั้งความห่างไกลของโรงเรียนที่ต้องการใช้เวลาในการเดินทางมาก ทำให้ครูสุศึกษาไม่ได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ ด้วยความต้องการเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการของครูสุศึกษา ครูผู้สอนจึงต้องการให้มีการจัดนิเทศแบบประชุมสัมมนาจัดอบรม โดยทางโรงเรียนจัดส่งครูไปเข้าร่วมสัมมนาและรับการอบรมในสถานที่ที่ทางศึกษานิเทศก์อาจกำหนดขึ้น เพื่อให้ครูได้รับการนิเทศอย่างทั่วถึง และมีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ต่อกัน ขณะเดียวกันครูผู้สอนก็ต้องการได้รับความรู้จากผู้อำนวยการในต่าง ๆ ของการสุศึกษา ดังนั้นการจัดสัมมนา จัดอบรม จึงควรจัดให้มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในแต่ละสาขาเข้าร่วมด้วย เช่น

แพทย์ หรือเจ้าหน้าที่อนามัยกระทรวงสาธารณสุข นักวิชาการสาธารณสุข วิทยากรจาก สถาบันอุดมศึกษาในประเทศ ศึกษานิเทศก์ทางสาธารณสุข เป็นต้น ซึ่งบุคคลเหล่านี้ควรได้ มีโอกาสศึกษาหรือสัมมนาสุขภาพและปัญหาของครูสาธารณสุขในภูมิภาคนั้น ๆ เสียก่อน เพื่อจะ ได้เข้าใจและเตรียมการนิเทศ์ได้อย่างเหมาะสม ตรงเป้าหมาย นอกจากนี้ครูผู้สอนยัง ค่องการที่จะได้ผู้ให้การนิเทศ์เป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่ครูได้ ทั้งนี้ ผู้ให้การนิเทศ์ทาง สุขศึกษาจึงควร เป็นผู้ที่มีสุขภาพและมีสุขปฏิบัติที่ดีด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดการอบรมครูสาธารณสุขของโรงเรียนในเขตการศึกษา 2 ในด้าน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นโดยเฉพาะ และ เนื้อหาของการอบรมควรประกอบด้วยเรื่องของหลักสูตร เนื้อหาวิชา เทคนิคและวิธีการ สอน สื่อการสอน ตลอดจนการวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้น และเพื่อแก้ไข้ปัญหาของครูสาธารณสุขในการจัดการเรียนการสอนทั้งที่ประสบอยู่ หน่วยงานนิเทศ์อาจดำเนินการ ได้ดังต่อไปนี้

1.1 ควรจัดให้มีการรวมกลุ่มของครูสาธารณสุขในโรงเรียนที่ใกล้เคียงกัน หรือมีสภาพท้องถิ่นคล้ายคลึงกัน ช่วยกันจัดทำคู่มือครู และแผนการสอนวิชาสุขศึกษาขึ้นใช้ ร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของชุมชนและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

1.2 หน่วยงานนิเทศ์ ควรจัดการอบรมปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำ สื่อการสอนวิชาสุขศึกษาโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีในท้องถิ่นให้แก่ครูสาธารณสุข และเพื่อแก้ไข ้ปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์การสอน ครูผู้สอนอาจขอความร่วมมือจากครูหมวดวิชาศิลปะ หรือวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ให้ช่วยเหลือจัดทำขึ้น โดยจัดให้เป็นกิจกรรมของนักเรียนใน โรงเรียน

1.3 ควรให้กลุ่มโรงเรียนกำหนดคณะกรรมการวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษา ที่เหมือนกันภายในเขตการศึกษา 2 และจัดทำคลังข้อสอบวิชาสุขศึกษาขึ้นโดยขอความร่วมมือจากครูสาธารณสุข ศึกษานิเทศ์ และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลวิชาสุขศึกษา

2. ควรมีการนิเทศเกี่ยวกับเรื่องโครงการสุขภาพในโรงเรียนให้มากขึ้น เพื่อให้ครูผู้ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน ซึ่งอาจดำเนินการได้ดังต่อไปนี้

2.1 จัดประชุมสัมมนา หรือจัดอบรมในเรื่องการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนให้กับครูผู้ศึกษา ตลอดจนบุคลากรในโรงเรียนที่มีส่วนรับผิดชอบ

2.2 จัดอบรมในเรื่องการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนให้แก่ครูผู้ศึกษา และบุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะ โดยติดต่อกขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการเฉพาะด้านของท้องถิ่นมาร่วมเป็นวิทยากรในการจัดอบรม เช่น แพทย์ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อนามัย นักวิชาการผู้ศึกษา ฯลฯ

3. โรงเรียนควรจัดอาสาสมัครสาธารณสุขขึ้นภายในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเพื่อสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคนในโรงเรียน อันเป็นการสร้างเสริมให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและสร้างเสริมสุนทรีย์ที่ดี อีกทั้งยังเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ของครูผู้ศึกษาได้มากด้วย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในเรื่องความต้องการ การนิเทศของครูผู้ศึกษาในทุกเขตการศึกษาทั่วประเทศ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศในแต่ละด้านของครูผู้ศึกษา

2. ควรมีการวิจัยเพื่อสำรวจและหาข้อมูลเกี่ยวกับศึกษานิเทศก์ทางสุขภาพทั่วประเทศ ทั้งในค่านปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการนิเทศทางสุขภาพโดยเฉพาะ